

The Sky Crawlers [Blu-ray]

The Sky Crawlers [Blu-ray]

Med

The Sky Crawlers leverer Mamoru Oshii en tankevekkende og visuelt slående film som fascinerer langt utenom det vanlige. Anbefales sterkt.

Sukai Kurora

Mamoru Oshii

Production I.G., Nippon Television Network Corporation

2009

Pan vision

16:9 Widescreen, 1080p

DTS HD

114 min.

2

6

Safe from Harm

Trygghet er et usedvanlig viktig behov for menneskeheten. Uten dette vil vi ha problemer med å overleve. Ergo, for å kunne oppleve denne følelsen er det nødvendig at vi har noe som er utrygt. Noe som fungerer som en motvekt. Slik at vi beholder forståelsen for hva som er behovet vårt. Det samme gjelder begrepet FRED. For at vi mennesker i det hele tatt skal kunne nyte denne ?tilstanden?, må vi vite hva det stikk motsatte er. Vi må kunne forstå begrepet KRIG.

Dette er noe av essensen i Mamoru Oshiis

The Sky Crawlers. I et fjernt Europa arrangerer store industriselskaper brutale luftkriger i avgrensede soner. Formålet er ikke å vinne land og ære, eller få bukt med undertrykkelse ? de kriger kun for underholdningens skyld. For å stimulere alle menneskers tørst etter blod. For å unngå at vi ikke vender oss mot hverandre. Og enda viktigere, at vi hele tiden blir minnet på at vi må jobbe for å opprettholde freden og dens trygghet. En veldig spesiell tanke. Som i denne historien fungerer svært godt. Det er bare et problem.

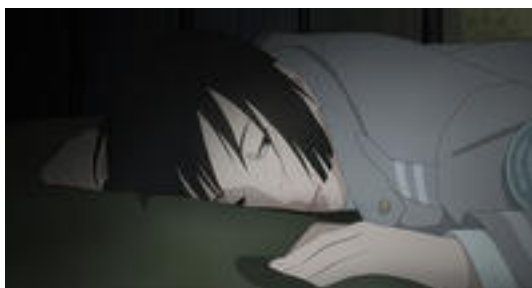
Hva tenker de stakkarene som kjemper disse krigene? Hvordan er det å drepe for penger? For å unngå slike tanker, har et av selskapene ved hjelp av genteknologi, skapt ?Kildren?. Barnesoldater produsert kun for luftkrig og luftkrig alene. Disse har innplanterte minner og eldes ikke. Med mindre de blir drept i krig. Eller velger å gjøre det på egenhånd. En av disse barnesoldatene er den usedvanlig dyktige Yuichi. Han er jagerflyger og et av essene på sin side av ?krigen?. Dessuten er han lykkelig. Etter å ha blitt beordret til en ny base, møter han den mystiske offiser Kusanagi. Hun er som han i skikkelsen av et barn, men har tydeligvis hatt et langt og hardt liv. Som jagerflyger og senere baseleder. Hennes nærvær får Yuichi til å tenke nøyere over sin egen eksistens. At det kanskje er mer i livet enn brutale luftkamper?

The Sky Crawlers åpner med et smell, og vi befinner oss midt i en luftkamp. Det er brutalt, voldelig og skremmende. Vi ser fly bli beskutt og hylende piloter bli gjennomboret. Alt sammen vist i den ufattelig høye hastigheten til et jagerfly. Det er rett og slett utrolig. CGI-animasjon på veldig høyt nivå. Det minner litt om et av Oshiis tidligere verk, den finurlige *Ghost in the Shell 2: Innocence* (2004, han laget også eneren i 1995). Der alt er så perfekt stilisert og balansert at man starter og undres over om det egentlig er slik det ser ut i virkeligheten. En herlig, dog litt skremmende illusjon. Sjokket kommer når flyene lander og pilotene kommer til syne. Karakterene er nemlig usedvanlig minimalistiske og upersonlige. Tydelig tegnet for hånd. Et brudd med realismen, gjort med overlegg, som skaper en følelse av masseproduksjon hos samtlige av barnesoldatene. En gang i blant kommer også en dypereliggende menneskelighet frem gjennom øynene deres. Et rop om hjelp? Hjerteskjærende og, ikke minst, vakkert å se på.

Som sagt hersker dataanimasjonen i luften, men på landjorda er alt mindre prangende. Kameraet har ikke lenger en radius på 360 grader, og er for det meste stillestående. Karakterene er også mer minimalistiske når de beveger seg. God gammel 2d-animasjon er blitt brukt. Bakgrunnene, som fungerer som kulisser, kunne vært fotografier og når de enkle karakterene beveger seg inn i dem, skaper dette en rekke herlige sekvenser. Noen steder har det dessuten blitt tatt i bruk mer tekniske grep, som for eksempel en dør som åpnes innover i rom, som skaper en form for dybde. Nok en herlig miks av tegnefilmkunst og CGI-animasjon.

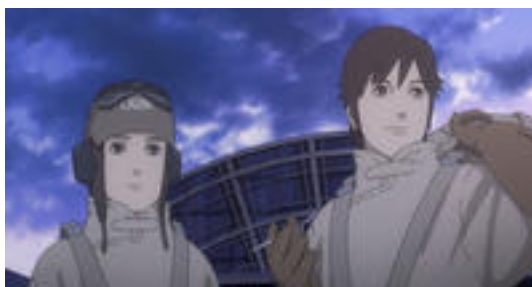
Manuset står veldig sterkt og er basert på de kjente bøkene med samme navn av Hiroshi Mori. Dette understreket med Oshiis særegne evne som forteller, gjør at en samtale på tre minutter kan presenteres fra kun to bildeutsnitt og fortsatt være veldig underholdene og ikke minst spennende å se på. Andre ganger sies det ikke ett ord. Da er det hva karakterene gjør som betyr noe. Og de trenger ikke gjøre stort. Øyne som forandrer seg, en forandring i smilet. Velgjorte detaljer. Dessuten er karakterene veldig gjennomarbeidede. I alle fall til å være så mystiske. Kanskje særlig offiser Kusanagi, som med utseende til en fjortenåring, har en ti år gammel datter. Og en fortid ukjent for de fleste

Musikken er laget av Kenji Kawai. Mannen som tidligere har laget den særegne musikken til begge *Ghost in the Shell*-filmene. Han lykkes ikke noe mindre denne gangen. Med en vakker blanding av sangkor, cyberpunket elektronika og harper, skaper han en dose råhet og vemodighet et hvilken som helst krigsdrama verdig. Resten av lydarbeidet er like helstøpt.

Det sies at forfatter Hiroshi Mori i første omgang nektet å gi fra seg rettighetene til en filmatisering. Grunnen er nok enkel. Her ligger det en enorm fare for misstolkning. Jeg mener, man glemmer at disse ?ungene? man møter både føler seg og er eldre enn vi tror. De lever hver dag som om den er deres siste (som det så elegant står på coveret). De drikker og røyker, de har sex med prostituerte og hverandre. De gjør ting jeg aldri har sett ?unger? gjøre på film før. Dette gjør *The Sky Crawlers* unik. Den skildrer nemlig en håpløs situasjon fra ALLE mulige vinkler. Hvis man behandler et slikt materiale galt, kan i verste det ende opp som en tragisk Hentai (anime med spekulativt og pornografisk innhold). Det var antageligvis dette Mori var redd for.

Da Oshii fikk jobben som regissør, ga allikevel forfatteren etter. Hvis noen skulle klare å skape en rettferdig filmatisering av hjertebarnt hans, så var det nemlig Oshii. Fordi Oshii alltid har hatt et øye for det filosofiske aspektet i sine filmer. Dessuten viser han sannheten i sin helhet. Men på en måte som ikke er uappetittlig. Snarere sensuelt og visuelt vakkert. Akkurat derfor faller jeg for *The Sky Crawlers*. Jeg faller hardt og brutalt. Dette er virkelig en film til ettertanke!

Utgivelsen:

Pan Visions Blu-ray-utgivelsen av *The Sky Crawlers* er fantastisk! Det virker som at filmen ble laget med akkurat dette formatet i tankene. Alt er glassklart, fra begynnelse til slutt. Filmen høres også ut som en drøm gjennom surroundanlegget. Man oppnår virkelig den kjære kinofølelsen alle filmelskere drømmer om. Det er ingen ordentlig meny på filmen, kun et valg av undertekst. Som her er norsk, svensk, finsk og dansk. Ekstramateriale finnes heller ikke. Den har dessuten fått to aldersgrenser, syv og elleve år. Jeg vil si at en av dem er en sterk underdrivelse. Jeg ser ikke hensikten med å la min syv år gamle søster se denne filmen. En syvåring vil ikke forstå brutaliteten og den sterke historien filmen fører med seg.

Jeg er en stor fan av Production I.G. og Mamoru Oshii. Helt siden jeg så *Ghost in the Shell*, har Oshii stått på høyde med Satoshi Kon og Hayao Miyazaki. Ikke at de tre kan sammenlignes på noen som helst måte, bortsett fra at de alle produserer de vakreste former for animasjon. De er mestere i hver sine sjangre. Når det kommer til gjennomtenkt og samfunnskritisk, cyberpunket sci-fi, så vil jeg si Oshii hersker. Med denne filmen skaffet han seg mange priser, inkludert Japans Oscar, samt Manichi Award. Begge for beste animasjon. Dessuten vant han en pris på filmfestivalen i Venezia.

Anmeldt av Kristian D. Laache, 02.09.10

Takk til Pan vision for anmeldereksemplar.

Trailer *The Sky Crawlers*:

Ja

[Skycrawlers cover;](#)